

!!!! Eesti Kontsert

hooja ja peatoetaja

Kontserdinädal

18.–24. veebruar

T 19. II kell 19 Paide kultuurikeskus
K 20. II kell 19 Pärnu kontserdimaja
N 21. II kell 19 Estonia kontserdisaal
R 22. II kell 19 Vanemuise kontserdimaja
L 23. II kell 17 Jõhvi kontserdimaja

Särav eesti džäss

Antoloogia

Estonian Dream Big Band

Dirigent ja kunstiline juht **Siim Aimala**
Airi Allvee, **Kristjan Ilumäe**
Sofia Rubina (Paides ja Jõhvis)
Hedvig Hanson (Pärnus, Tallinnas ja Tartus)

John Pori, **Kurt Strober**, **Evald Vain**, **Lembit Veevo**, **Paul Tammeveski**, **Emil Laansoo**, **Boris Körver**, **Uno Naissoo**, **Valter Ojakäär**, **Uno Loop**, **Kustas Kikerpuu**, **Olav Ehala**, **Tiit Paulus**, **Sergei Pedersen**, **Meelis Vind**, **Raivo Tafenu** jt

N 21. II kell 18 Abja kultuurimaja
Eliitkontserdid IX

AGE JUURIKAS (klaver)

Enrique Granados. "Los requiebros" ja "Coloquio en la reja" süüdist "Goyescas"
Sergei Rahmaninov. "Muusikalised momendid"
Pjotr Tšaikovski. "Dumka"
Modest Mussorgski. "Pildid näitusel"
Koostöös Eesti Interpreetide Liiduga

N 21. II kell 19 Haanja rahvamaja
Ansambel

KOKKUKUKKUMINE

Jaak Johanson (kitarr, vokaal)
Ain Agan (kitarr)
Krista Citra Joonas (India bambusflööt),
Mai Jõgi (bass)

R 22. II kell 19 Tamsalu kultuurimaja
Soololaul läbi aegade

Mati Palm (bass)

Piia Paemurru (klaver)
Bach, Scarlatti, Schubert, A. Kapp, Saar

R 22. II kell 19 Järva-Jaani kultuurimaja
E 23. II kell 17 Kõue mõisa saal (tasuta)

Eesti luule ja muusika

Pirjo Püvi (sopran, teater Vanemuine)

KULTUURIVAHETUS. Juba kolmandat aastat sai rahvusooper Estonia hakkama kogu Euroopa kultuurihiigelettevõtmisega, vahetades nädalaks oma kunstikollektiivi ja kodumaja teise riigi teatriga.

Hulljulgest ideest märgilise

RIINA LUIK
kultuuriajakirjanik
Tallinn-Minsk

Juba varasemale suure publikumenuga möödunud kultuurivahetusele Läti ja Leedu rahvusooperiga lisandus tänava väärikalt Valgevene Suur Ooperi- ja Balletiteater. 8.–13. veebruarini paralleelselt kahe riigi ooperimajades toimunud etendused olid kõik välja müüdnud ja publiku vastuvõtt erakordselt soe. Mastaapsest kultuurivahetusest sai rahvusooper Estonia juhi Aivar Mäe sõnul osa ühtekokku 10 000 ooperi- ja balletisõpra.

Tänavune kultuurivahetus avardas varasemaid piire veelgi: Estonias oli kuni 13. veebruarini avatud Valgevene fotonäitus, Tallinnas ja Narvas andis kontserte folkloorirühm Kupalinka ja rahvusooper ise andis sel puhul välja kakskeelse erilehe.

Estonlased viisid Minskisse külakostiks oma parimad etendused: Verdi ooperi «Traviata», Puccini «Manon Lescaut» ning balletid «Pähk-lipureja» (Tšaikovski/Steven-son) ja «Manon» (Jules Masse-net / MacMillan). Valgevenelased omakorda tõid viiel öhtul Estonias lavale Hatšaturiani/

avaral saalil on kaks rōdu ja kuus loōzi ning veinipunases sametist kuldrikandiga lavakardinad. Ūldmulje teatrimest on ūlimalt pidulik ja sŭgavalt muljetavaldav. Teatrila-va suurus rōomustas eelkōige meie balletiartiste, kes ometi kord said end milleski tagasi hoidmata tantsida.

Samas oli kaldlavaga harju-mine (Estonias on tasapinnali-ne pōrand) neile paras pāhkel ja nõudis kiiret tantsutehnilist ūmberorienteerumist. Kaldpō-rand pani kukalt kratsima ka lavatehnilise personali: kuidas saada pidama ratastel liikuvad rekvisiidid, et need kogemata ūle lavaāare orkestriauku ei li-biseks?

Olgu siinkohal kohe ūeldud, et nii Estonia kaunid kostŭi-mid ja maitsekad dekoratsioo-nid, tehnilisel nutikad lahen-dused kui toredad rekvisiidid ei jäänud publikul mārkamata ja neid kiideti igal vōimalu-sel. Pea kōik kŭsitletud mārki-sid āra meie orkestri erakord-selt kōrge taseme ja dirigentide Jŭri Alperteni ja Mihhail Gerts-i suurepārase tōō.

Orkestrandid ja lauljad ise tundsid suurt rōõmu āarmiselt hea akustikaga saalist ja ruu-mikast orkestriaugust, mis Es-tonia ūlikitsaste oludega vōr-reldes ometi kord ka muusikuil end vabalt liigutada lasi.

Vastuvõttlik publik

Piia Paemurru (klaver)
Bach, Scarlatti, Schubert, A. Kapp, Saar

R 22. II kell 19 Järva-Jaani kultuurimaja
L 23. II kell 17 Kõue mõisa saal (tasuta)

Eesti luule ja muusika

Pirjo Püvi (sopran, teater Vanemuine)

Tanel Joonas (tekstid, teater Vanemuine)

Piia Paemurru (klaver, Kõuel)

Jaanika Rand-Sirp (klaver, Järva-Jaanis)

Helliloojad: Tamberg, Lüdig, Lemba, V. Kapp, Saar

Luuletajad: Alliksaar, Viiding, Pulver, Kilusk, Kolk

L 23. II kell 16 Väravatorn

Suur muusikaakadeemia

Beethoveni sonaadid IV

Andres Mustonen (viul)

Ivo Sillamaa (haamerklaver)

N 21. II kell 18 Kuressaare kultuurikeskus

R 22. II kell 16 Vastselliina rahvamaja

L 23. II kell 14 Otepää kultuurikeskus

P 24. II kell 16 Nõmme kultuurikeskus

Dialektilisi vaatlusi

abariigi asjus

EESTI RAHVUSMEESKOOR

Dirigent **Mikk Üleoja**

Tormis, V. ja A. Kapp, Läte, Türnpu, Kunileid, Saebelmann

Kontserdil kõlavad meie armastatud

luuletajate (Lydia Koidula, Juhan Liiv,

Gustav Suuts, Paul-Eerik Rummo jt)

tekstidele loodud laulud isamaast, loodusest ja elust.

P 24. II kell 19 Peterburi Jaani kirik

Puhkpillikvintett ESTICA

Anna Kelder (flööt)

Heli Ernits (oboe)

Helena Tuuling (klarnet)

Tea Tuhrur (fagott)

Meelika Mikson (metsasarv)

Wolfgang Amadeus Mozart. Divertissement nr 14 B-duur, KV 270

Heino Eller. "Palad eesti motiividel"

Arvo Pärt. Kvintetiino op. 13

Kuldar Sink. Kvintett puhkpillidele

Villem Kapp. Süit puhkpillikvintetile

L 23. II kell 17 Kõue mõis

Eesti luule ja muusika

Pirjo Püvi (sopran, teater Vanemuine)

Tanel Joonas

(tekstid, teater Vanemuine)

Piia Paemurru (klaver)

www.concert.ee

Lescaut» ning balletti «Pähklipureja» (Tšaikovski/Steven-son) ja «Manon» (Jules Massenet / MacMillan). Valgevenelased omakorda töid viiel öhtul Estonias lavale Hatsaturjani/ Jelizarjevi balleti «Spartacus», Balakirevi/Smoriginase balleti «Thamar», Rimski-Korsakovi / Mihhaali Fokini «Šeherezade'i», Borodini ooperi «Vürst Igor» ja Puccini «Madama Butterfly» – mille eesti publik soojalt vastu võttis.

Arvude keeles väljendus teatrite kultuurivahetus ligi kuuesaja inimese, kümnete veokitäite kostüümide, rekvisiitide ja dekoratsioonide transpordis läbi mitme riigi koduteatrist 800 km kaugusele. Energiat, mida see megaettevõtmine mõlemale teatrile, selle artistidele ja publikule pakkus, võib julgelt võrrelda emotsionaalse tuumalaenguga, mis toidab hinge ja südant veel aastaid tagantjärele.

Imeline ooperimaja

Estonlased astusid üles Valgevene Suure Ooperi- ja Balletiteatri muljetavaldavalt kaunis ja suures teatrimajas (ainuüksi sealne lava on Estonia omast kolm korda suurem). 1939. aastal arhitekt Josif Langbardi jooniste järgi valminud hoonet ei peeta väliselt küll arhitekti kõige õnnestunumaks tööks, kuid selle sisekujundus on pärast 2006. aasta põhjalikku renoveerimist vaatamisväärsus omaette.

Avara ja luksusliku sisekujundusega teatrimaja lae- ja seinakaunistused on kaetud ehtsa lehtkullaga, koridore ja trepialle kaunistavad hiiglaslikud ja imelised kristall-lühtrid ja peeglid, salonge ilmestavad klaaskuplite all miniatuursed skulptuurid ning Steinway tiibklaver. (Steinwaysid on teatris palju, ka iga solisti garderoobis.)

1162 istekohaga suurel ja

mikast orkestriaugust, mis Estonia ülikitsaste oludega võrreldes ometi kord ka muusikuil end vabalt liigutada lasi.

Vastuvõtlik publik

Väga populaarseks osutusid meie põhjalikud ja suurepärase originaalfotodega kavad. Kui tavaliselt trükitakse Minskis etenduste jaoks 400–500 kava (hind u 6000 Valgevene rubla ehk 0,50 eurot), siis hoolimata sellest, et Estonia kavad olid kolm korda kallimad (20 000 Valgevene rubla = 1,7 eurot) ja maksid vaat et odavaima pileti hinna, tuli neist puudus ja teater oli neid sunnitud Tallinnast juurde tooma. Kuna külalisetendused ja nende kavad ongi tavapärasest kallimad, on mõeldes neile, kes kava ei osta, kombeks kasutada etendustel teadustajat.

Kõige paremini võtab Minskis valitsenud atmosfääri nii saalis kui teatrikollektiivide vahel kokku Valgevene ooperiteatri asedirektor Valeri Gedroits: «Meile ei tulnud külla mitte lihtsalt kolleegid Eestist, vaid sõbrad. Meie vahel on soojad inimlikud suhted, üksteisemõistmine ning see teeb koostöö kergeks ja sundimatuks. Ja ma tean oma Tallinnas viibivate kolleegide kaudu, et täpselt sama õhkkond valitseb ka seal ning meie inimesed kogesid üli-sooja vastuvõttu igal tasandil.»

Meile ei tulnud külla mitte lihtsalt kolleegid Eestist, vaid sõbrad.

Valgevene ooperiteatri asedirektor **Valeri Gedroits**

Seesuguste megaprojektide käimalükkamiseks kulub rahvusoperi juhi Aivar Mäe sõnul mitu aastat ja Valgevene ooperiteatri juhi Vladimir Gridjuškoga istuti esmakordselt arupidamiseks maha ligi kaks aastat tagasi. Mäe sõnul käivad juba läbirääkimised Peterburi Mih-

hailovski teatriga, Stockholmis ja Osloga. Põhjus, miks Estonia nii suuremahulise ja logistiliselt väga keeruka teatritevahetuse ette võtab, on eelkõige selle hindamatus kogemuses sadadele töötajatele ja elamuses, mida see vastuvõtva maa publikule tähendab. «Lisaks tutvustab see meie väikest Eestit ja aitab oluliselt kaasa diplomaatilisete suhete arendamisele riikide vahel.

Kultuurivahetused on Eestisse toonud nii Läti, Leedu kui ka Valgevene kultuuriministri, kultuurinädalate avamisel ja etendustel on alati osalenud ligi 40 diplomaati erinevatest riikidest, suur on olnud rahvusvahelise ajakirjanduse huvi.

Hiired kommi jagamas

Esimese balletina tuli Minskis lavale «Pähklipureja», mis töid saali oodatult palju lapsi. Eriti tore oli see, et paljude mudilaste jaoks oli see elu esimene teatriskäik. Kikilipsuga 4-aastane Vanja ütles, et tema meelest oli kõik väga ilus. Pisipõni ema lisas, et on siiralt õnnelik, et koos pojaga just seda etendust vaatama tuli, sest tal

tekkis ilusaid kostüüme ja dekoratsioone nähes endal tunne, et ta on taas laps. «Samuti on väga meeldiv teie etenduse rahulik jutustav laad, mis on lastele palju kergemini arusaadav kui pelgalt efektsetele tantsunumbritele üles ehitatud versioonid,» ütles ta.

Üllimodernne «Manon»

Estonial oli Minskis kaasas suisa kaks «Manoni»: nii Puccini ooper «Manon Lescaut» (Aile Asszonyi – Manon, Mickael Spadaccini – Renato Des Grieux) kui ka Sir Kenneth MacMillani poolt Jules Massenet' muusikale loodud ülddramaatiline ballett «Manon» (peaosades Alena Škatula ja Maksim Tšukarjov).

Mõlemad etendused tekitasid Minski publiku seas kuhjaga nii emotsioone kui poleemikat. «Manon Lescaut» tänapäevasele meelemees võttes lahendatud ooperiversioon oli ainus Estonia lavastus, mis ilmselt akadeemilisemat lähene- mist pooldava publiku mõnevõrra nõutuks näis tegevat ja kutsus emotsionaalseid arutelusid esile kuni gastrollide lõpu-

Alena Škatula (Manon) ja Maksim Tšukarjovi (Des Grieux) hingestatud tants ja harmooniline lavapartnerlus pani Minski publiku pisaraid pühkima. See oli Estonia külalisetenduste vaieldamatu tipp- hetk nii professionaalses kui emotsionaalses mõttes.

FOTO: HARRI ROSPU / RAHVUSOOPER ESTONIA

uriruumis pretsedenditu

ks kultuurisündmuseks

Grimmitoas käib enne «Pähklipureja» algust kibe sevimine.

FOTOD: REIN MIKK / RAHVUSOOPER ESTONIA

«Pähklipureja» vaheajal jagasid lavalt publiku sekka tulnud Hiired kõigile kommi ja leidus palju soovijaid, kes lasid end koos nendega pildistada.

ni välja. Kõlasid nii poolthääled – «vapustavalt modernne lähenemine», «meie laval pole kunagi midagi niisugust nähtud» – kui tõsised kõhklused – «kas ikka maksab klassikat niimoodi pea peale keerata».

Publiku süda põksus klassikalises võtmes lavastatud «Traviatale» ning kiidusõnu pävisid nii Kristel Pärtna (Violetta), Mickael Spadaccini (Alfredo), Jassi Zahharov (Georges Germont) kui Helen Lokuta (Flora). Need, kelle hing aga midagi uuendusmeelsemat ihkas, said selle kuhjaga kätte «Manon Lescaut's» ning nii vokaalse kui näitlejameisterlikkuse poolest tõsteti esile Aile Asszonyid, Mickael Spadaccinini ja Oliver Kuusikut (Edmondo).

Just ultramodernne «Manon Lescaut» viis ühe vanadaami pärast etendust pisarast liigutatuna estoonlaste busi juurde, et neid kättipidi tänada.

Pisaratemeeri

Tõelise tunnetetulva vallandas aga ballett «Manon», milles oli kahtlemata määrav roll peaosatäitjatel Alena Škatulal (nimiosas) ja Maksim Tšukarjovil (Des Grieux). «Selliseid emotsioone pole ma juba ammu teatrisaalis näinud – terve saal nutab,» olid esimesed sõnad, mida Aivar Mäe «Manoni» lõppedes ütles.

Manoni osatäitja, Valgevenes sündinud, Minski balleti-

sa Aleksandr Kanapljov). Eten-dusejärgses usutluses möönis Škatula, et vastutus kunagise kodupubliku ees pani ta kõve-mini närveerima, kui ta arva-nud oleks.

«Teadsin, et mind vaada-takse otsekui luubi all, igale mu liigutusele antakse hin-nang, igat žesti pannakse tä-hele – kõiki huvitab, kuhu ma olen nelja äraoldud aasta-ga arenenud. Ja ma andsin end-ast täna absoluutselt kõik!» Manoni rolli võrdles esibaleriin lemmikraamatuga, mida aina uuesti kätte võtad ja iga kord selles midagi uut avastad ning sestap erineb iga etendus te-ma jaoks millegi poolest eelmi-sest. «Emotsionaalselt ja füü-siliselt kulub mul Manoni rol-list välja tulemiseks kaks nä-dalat, et suudaksin seda uues-ti esitada.»

Seda, et esipaar endast tões-ti kõik andis, tajus ka publik – pisarateni liigutatud, kõige vä-gevama aplausi ja suuremad lillesülemid teenisid auga väl-ja nemad. «Lihtsalt pole sõnu, olen täiesti vapustatud! Milli-sed suurepärasest solistid! Tead-sin, et pean, maksku mis mak-sab, ka «Manoni» nägema, sest kogu linn rääkis sellest etendu-sest,» ütles sarnaselt paljudega pisaraid pühkinud arhivaar Ve-ra Zdorovets, kes käis vaatamas kõiki Estonia etendusi. Minski Glebovi nim riikliku kunstikol-ledži direktor Aleksandr Šanta-

Tänu meie ilusale teatrimajale, mis meelitab siia külalissoliste, ja repertuaaripoliitikale on meie publik väga ära hellitatud, oleme siin näinud paljude rahvusvahe-liselt väga tunnustatud ja kõr-getasemaliste teatrite etendusi ning sellest tulenevalt võin anda üsna objektiivse hinnangu ja julgelt öelda, et Estonia näol on tegemist maailmatasemel oope-ri- ja balletiteatriga.

Uued sihid silme ees

Kultuurivahetuse puhul korral-datud vastuvõtule olid kutsu-tud kõik estoonlased, alates sol-istidest ning lõpetades orkest-ri ja tehnilise personaliga, soo-jadest tänu- ja kiidusõnadest muidugi puudu ei tulnud.

Valgevenes menukas olnud rahvusoper Estonia jätkab eesti kultuuri tutvustamist maailmas.

Kõige optimistlikumalt vaa-tas tulevikku Valgevene Suure Ooperi- ja Balletiteatri üliener-giline direktor Vladimir Grid-juško: «Alles me siin arutasime seda pretsedendit projekti, ja täna on see kõik juba ajalugu ... Aga ajalool on kalduvus kordu-da. Aitäh teile, eestlased, selle kingituse eest meie rahvale!»

Estonia rahvusballeti kuns-tiline juht Toomas Edur, kes tä-nas eelkõige oma tublit balle-titruupi rõhutas, ütles, et «Li-

Minski raadioajakirjanik Inna Doroškevits, kes oli sun-nitud vahele jätma vaid ühe etenduse, oli siiralt vaimus-tunud eestlaste ettevõtlikkus-est: «Oleme harjunud mõtle-ma Eestist kui väikesest riigist, kuid ma imetlen siiralt, millise eelkõige tehnilises ja logistilises mõttes mastaapse projek-tiga te olete hakkama saanud. Teades teie rahvaarvu, kuula-tes ja vaadates teie lavastusi, tundub mulle, et iga kümnes eestlane on kas ooperilaulja või balletiartist!»

Mõrvõitu epiloog

Vaevalt jõudsid lühtrid Minski ja Tallinna teatrimajades kus-tuda, kordaläinud megaettevõt-misest väsinud, kuid õnnelikud artistid bussides vastassuunda-des koduteed alustada, kui tuli tagasilööke sealt, kust estoon-lased seda kõige vähem ooda-nud oleks.

Kultuuriministeriumi juu-res asuva toetusprogrammi «Eesti kultuur maailmas» – selle eesmärgiks on eesti kul-tuuri rahvusvahelistumise ja kultuurieksporti soodustami-ne, kultuuri kaudu Eesti tut-vustamine maailmas ja võima-luste loomine Eesti loovisiku-tel, kultuurikollektiividel ja loo-mettevõtjatel rahvusvahelise-le areenile jõuda – raha jagav komisjon lükkas tagasi rahvus-ooperi avalduse, et riik toetaks kümne protsendi ulatuses nen-de projekti.

Taotlus esitati õigel ajal ja komisjon lubas vastuse anda tänavu 31. jaanuariks. Keelduv otsus sündis alles nüüd, sisuli-selt tagantjärele ehk pärast et-tevõtmise toimumist 15. veeb-ruaril.

Aivar Mäe, keda otsusest möödunud reedel telefonitsi teavitati, ütles Postimehele, et kõikides teatrit vastu võtnud maades on selline kultuuriva-hetus olnud riiklikuks prioriteediks, kahjuks on Eestis jää-nud toetus saamata.

«Kuid nagu öeldakse – see ei nurja püha üritust! Rahvus-ooper jätkab eesti kultuuri tutvustamist maailmas. Val-gevene ajutise asjuri Eestis Vadim Lazerko sõnul ei suu-da üks diplomaat neljakümne

ni välja. Kõlasid nii poolthääled – «vapustavalt modernne lähenemine», «meie laval pole kunagi midagi niisugust nähtud» – kui tõsised kõhklused – «kas ikka maksab klassikat niimoodi pea peale keerata».

Publiku süda põksus klassikalises võtmes lavastatud «Traviatale» ning kiidusõnu pälvitsid nii Kristel Pärtna (Violetta), Mickael Spadaccini (Alfredo), Jassi Zahharov (Georges Germont) kui Helen Lokuta (Flora). Need, kelle hing aga midagi uuendusmeelsemat ihkas, said selle kuhjaga kätte «Manon Lescaut's» ning nii vokaalse kui näitlejameisterlikkuse poolest tõsteti esile Aile Asszonyid, Mickael Spadaccini ja Oliver Kuusikut (Edmondo).

Just ultramodernne «Manon Lescaut» viis ühe vanadaami pärast etendust pisarast liigutatuna estoonlaste bussi juurde, et neid kättpidi tänada.

Pisaratemeri

Tõelise tunnetetulva vallandas aga ballett «Manon», milles oli kahtlemata määrav roll peaosatäitjatel Alena Škatulal (nimiosas) ja Maksim Tšukarjovil (Des Grieux). «Selliseid emotsioone pole ma juba ammu teatrisaalis näinud – terve maal näib,» olid esimesed sõnad, mida Aivar Mäe «Manoni» lõppedes ütles.

Manoni osatäitja, Valgevene sündinud, Minski balletikolledži hariduse saanud ja Valgevene Suures Teatris lavaristsed saanud Alena Škatula on juba neli aastat estoonlane (Estonias töötab balletiartistina ka tema kaasmaalasest abika-

sa Aleksandr Kanapljov). Eten-dusejärgses usutluses möönis Škatula, et vastutus kunagise kodupubliku ees pani ta kõvemi-närveerima, kui ta arva-nud oleks.

«Teadsin, et mind vaada-takse otsekui luubi all, iga-le mu liigutusele antakse hin-nang, igat žesti pannakse tä-hele – kõiki huvitab, kuhu ma olen nelja äraoldud aasta-ga arenenud. Ja ma andsin end-ast täna absoluutselt kõik!» Manoni rolli võrdles esibaleriin lemmikraamatuga, mida aina uuesti kätte võtad ja iga kord selles midagi uut avastad ning sestap erineb iga etendus te-ma jaoks millegi poolest eelmi-sest. «Emotsionaalselt ja füü-siliselt kulub mul Manoni roll-ist välja tulemiseks kaks nä-dalat, et suudaksin seda uues-ti esitada.»

Seda, et esipaar endast tões-ti kõik andis, tajus ka publik – pisarateni liigutatud, kõige vä-gevama aplausi ja suuremad lillesülemid teenisid auga väl-ja nemad. «Lihtsalt pole sõnu, olen täiesti vapustatud! Milli-sed suurepärad solistid! Tead-sin, et pean, maksu mis mak-sab, ka «Manoni» nägema, sest kogu linn rääkis sellest etendu-sest,» ütles sarnaselt paljudega pisaraid pühkinud arhivaar Ve-ra Zdorovets, kes käis vaatamas kõiki Estonia etendusi. Minski Glebovi nim riikliku kunstikol-ledži direktor Aleksandr Šanta-rovitš ütles samuti, et on näh-tust ülmas vaimustuses.

«Olen rääkinud palju oma tuttavate ja kolleegidega ning kõik, kes on teie etendusi näi-nud, jagavad minu vaimustust.

«Pähklipureja» vaheajal jagasid lavalt publiku sekka tulnud Hliired kõigile kommi ja leidus palju soovijaid, kes lasid end koos nendega pildistada.

Tänu meie ilusale teatrimajale, mis meelitab siia külalissoliste, ja repertuaaripoliitikale on meie publik väga ära hellitatud, oleme siin näinud paljude rahvusvahe-liselt väga tunnustatud ja kõr-getasemeliste teatrite etendusi ning sellest tulenevalt võin anda üsna objektiivse hinnangu ja julgelt öelda, et Estonia näol on tegemist maailmatasemel oope-ri- ja balletiteatriga.

Uued sihid silme ees

Kultuurivahetuse puhul korral-datud vastuvõtule olid kutsu-tud kõik estoonlased, alates so-listidest ning lõpetades orkes-tri ja tehnilise personaliga, soo-jadest tänu- ja kiidusõnadest muidugi puudu ei tulnud.

Valgevenes menukas olnud rahvusoper Estonia jätkab eesti kultuuri tutvustamist maailmas.

Kõige optimistlikumalt vaa-tas tulevikku Valgevene Suure Ooperi- ja Balletiteatri üliener-giline direktor Vladimir Grid-juško: «Alles me siin arutasime seda pretsedenditult projekti, ja täna on see kõik juba ajalugu ... Aga ajalool on kalduvus kordu-da. Aitäh teile, eestlased, selle kingituse eest meie rahvale!»

Estonia rahvusballeti kun-stiline juht Toomas Edur, kes tä-nas eelkõige oma tublit balle-titruppi, rõhutas samas, et selli-sed ettevõtmised on küll kallid rahaliselt, kuid kallid ka emot-sionaalselt – andes kõigile osa-listeile nii palju –, ja riigil liht-salt tuleb selliste asjade jaoks raha leida.

tuda, kordaläinud megaetevõt-misest väsinud, kuid õnnelikud artistid bussides vastassuunda-des koduteed alustada, kui tu-li tagasilööks sealt, kust estoon-lased seda kõige vähem ooda-nud oleks.

Kultuuriministeeriumi juu-res asuva toetusprogrammi «Eesti kultuur maailmas» – selle eesmärgiks on eesti kul-tuuri rahvusvahelistumise ja kultuuriekspordi soodustami-ne, kultuuri kaudu Eesti tut-vustamine maailmas ja võima-luste loomine Eesti loovisiku-tel, kultuurikollektiividel ja loo-meettevõtjatel rahvusvahelise-le areenile jõuda – raha jagav komisjon lükkas tagasi rahvus-ooperi avalduse, et riik toetaks kümne protsendi ulatuses nen-de projekti.

Taotlus esitati õigel ajal ja komisjon lubas vastuse anda tänava 31. jaanuariks. Keelduv otsus sündis alles nüüd, sisuli-selt tagantjärele ehk pärast et-tevõtmise toimumist 15. veeb-ruaril.

Aivar Mäe, keda otsusest möödunud reedel telefonitsi teavitati, ütles Postimehele, et kõikides teatrit vastu võtnud maades on selline kultuuriva-hetus olnud riiklikuks priori-teediks, kahjuks on Eestis jää-nud toetus saamata.

«Kuid nagu öeldakse – see ei nurja püha üritust! Rahvus-ooper jätkab eesti kultuuri tutvustamist maailmas. Val-gevene ajutise asjuri Eestis Vadim Lazerko sõnul ei suu-da üks diplomaat neljakümne aastaga saavutada seda, mi-da teatrid ühe nädalaga. Kah-ju, et toetuse jagajad seda veel ei mõista.»

Ajakirjaniku sõitu finantseeris rahvusoper Estonia.

KULTUURIMINISTRID KULTUURIVAHETUSEST

REIN LANG
Eesti kultuuriminister

Kulgi mell on Valgeve-ne valitsusega suuri ja põhimõttelisi eriarva-musi, ei saa need min-gil juhul olla takistu-seks kultuurivahetuse-le. Seda enam, et Val-

gevene etendus-kunsti-de tase on kõrge ja miks mitte seda eesti publikule tutvustada. Loodan, et Valgevene ooperiteatri külaskäik Eestisse ei jää viima-seks ja koostöö võlks laieneda teistessegi kultuurivaldkondades-se. See on väga suur ettevõtmine, kui kaks riiki vahetavad ooperi-teatreid, ning vaielda-matult on tegu kultu-ri-sündmusega. Kulgi

väga kulukaga. Miks me seda kõlke teeme, tuleks minu arvates küsida: miks me üldse kultuuri teeme? Eelkõi-ge sellepärast, et niisu-gused ettevõtmised on kultuurilinnikele en-dile väga olulised. Es-tonia on loonud ilusa traditsiooni – juba on toimunud teatrite va-hetus Läti ja Leeduga, nüüd Valgevenega ning see koostöö võlks jät-kuda telstegl riikidega.

BORIS SVETLOV
Valgevene kultuuriminister

Kultuurikontaktid naabritega on melle olulised kahel põhju-sel: et avastada ise maailma ja näidata oma kultuuri väljas-pool Valgevenet. Kö-

nealune mastaapne teatrite vahetus sai teoks tänu 2004. aas-tal Valgevene ja Eesti kultuuriministeeriumi allkirjastatud koostöö-memorandumile, mis puudutab nii kõrg- kui rahvakultuuri ja filmi-kunsti. 2012. aastal valmis Eesti-Valgeve-ne-Läti ühisfilm «Ük-sik saar» (rež Peeter Simm), meie külalls-etenduste ajal avati Estonias Minski mood-

sa kujutava kunsti muuseumi fotonäitus ja rahvatantsuansam-bel Kupalinka andis kontserdid Tallinnas ja Narvas. «Pähklipure-ja» on esimene eten-dus, mida ma väga ti-heda ajagraafiku tõttu vaadata sain ja ma pean ütlema, et olin vaimustuses. Eesti ei ole kaugel, ja mul on kindel plaan mõnda etendust ka Estonias-se vaatama sõita.